

פרוטוקול מס' 137

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים
מיום ה', י"ח בחשון תשל"ו - 23.10.1975, שעה 12.00

נ כ ח ו :

חברי הוועדה:

ח. גרוסמן - היו"ר
י. בארי
מ. גז
ל. דיציאן
א. ורדיגר
ה. זיידל
מ. ידיד
פ. שיינמן

מוזמנים:

שרגא הבר - משרד הבריאות
אריה וולף - משרד הבריאות
דינה נוראל - משרד הבריאות
יוסי שכטר - משרד הבריאות
י. כפלאווי - משרד העבודה
מר לינדר - המוסד לביטוח לאומי
ת. פנחסוביץ - משרד המשפטים

מזכירת הוועדה: ש. כרם

רשמה: א. עצמון

סדר היום: המשך הדיון בחוק ביטוח בריאות, תשל"ג-1973.

אני פותחת את הישיבה.

היו"ר ח. גרוסמן:

חוק ביטוח בריאות, תשל"ג-1973

אתם זוכרים שבאחת הישיבות הזמנו את נציגי הרופאים, את ההסתדרות הרפואית. נוסף להם ארחנו שני ארגונים גדולים: את ארגון רופאי קופת-חולים וארגון רופאי המדינה. מסתבר שיש ארגונים שלא מסתפקים בזה, חוץ מהנהלות קופת-חולים שבחוכם יש גם רופאים. הם טוענים שגם כאשר יש רופאים בהנהלת קופת-חולים הם אינם מייצגים את הרופאים עצמם. ההסתדרות הרפואית חושבת שהיא צריכה ללוות את כל הדיונים בוועדה. עם כל ההסברים שלנו לא הצלחנו לשכנע את ד"ר רם ישי שזה בניגוד למקובל בכנסת. אולי בסוף הוא השלים עם זה אבל לא רצה להביך את זה.

עכשיו פנה אלינו ארגון רופאי קופת-חולים מאוחדת ומבקש להופיע בפני הוועדה. אנחנו טענו שהמשלחת ייצגה גם אותם אבל הם בכל אופן מבקשים להופיע בפני הוועדה.

א. וולף: אגב, אני זוכר שהם שלחו רופא מקופת חולים "מכבי" כנציג שלהם במשלחת של ההסתדרות הרפואית.

היו"ר ח. גרוסמן: על כל פנים אני מוכנה שיופיעו בפנינו ויטענו את טענותיהם, למרות שהיו במשלחת הרפואית. הרופאים שהופיעו בשתי המשלחות, גם של קופת-חולים וגם של רופאי המדינה, הופיעו גם במסגרת של המשלחת הכללית. עתה נעבור לדון בסעיפים.

סעיף 87: במקום המלים בוועדה לתכנון אשפוז צריך לומר ועדת האשפוז והשירותים הרפואיים.

א. וולף: התיקון הוא: ובלבד שבועדת האשפוז והשירותים הרפואיים ייקבע ייצוג בהתחשב במספר המטות ובמספר המבוטחים אותם מייצגים חברי המועצה שייבחרו לוועדה.

ל. דיציאן: זה נותן פתחון פה שלקופת חולים הכללית יהיה רוב בוועדה הזאת.

א. וולף: לכן אחדנו פה את שתי הוועדות.

היו"ר ח. גרוסמן: בישיבה הקודמת התקבל קונצנזוס על איחוד הוועדות. אם עכשיו לא מסכימים לזה אז או שתהיה הסתייגות או שתהיינה שתי דיעות. מי שבעד איחוד שתי הוועדות צריך לקחת בחשבון גם את ענין של מספר המטות ומספר המבוטחים. כלומר, מי שבעד ועדה אחת צריך להצביע גם על שינוי בסעיף 87.

י. בארי: כה"כ דיציאן העלה לא רק חשש תיאורטי, כי זה יותר מתיאורטי. זה מעוגן במציאות ומתגבשת תכנית כיצד תשתלט קופת חולים הכללית על הוועדה הזאת. פל עוד הדבר נוגע בי אני לא אתן יד לכך אם משמעות איחוד הוועדות בסעיף 86 היא שקופת-חולים הכללית תשתלט ותהיה בעלת רוב בוועדה. אני אהיה מוכן להפריד את הוועדות כפי שזה מוצע בחוברת הכחולה שהשליטה בוועדה תהיה בידי המדינה.

י. בארי:

אם הכוונה היא לתת כח לקופת חולים אחת שאיך לה את רוב המיטות במדינה, לאפשר לה לתת את הטון במדיניות האשפוז - אני מתנגד לכך. אני בעד הנוסח של סעיף 87 ואם הוא מחייב הפרדת הוועדות בסעיף 86 אני מוכן לשלם את מחיר של הפרדה. אני מתנגד שגוף מסויים יקבל את השליטה במדינה.

ה. זיידל:

אני לא הייתי בישיבה הקודמת שהוחלט על מיזוג שתי הוועדות. אני מבין שמשרד הבריאות הציע את איחוד שתי הוועדות. שאלתי למר וולף היא אילו היינו משאירים את המצב הקיים בסעיף 86 למה אתם לא חשבתם שבועדה לשירותים רפואיים צריך להיות אותו הקריטריון שאתם עכשיו מציעים תיקון? - אני רוצה להניח שבהצעה שלכם יש כוונות טובות כדי להבטיח שירות יעיל וטוב.

ל. דיציאן:

פה לא כתוב מי יהיה יושב-ראש אותה וועדה. לפי דעתי, אותם נציגים שמהווים את הרוב בוועדה, יהיה מתוכם יו"ר הוועדה. מדובר פה על וועדה מאד חשובה שמתכננת את האישפוז במדינה.

היו"ר ה. גרוסמן: ומה על הוועדה השניה של שירותים רפואיים?

ל. דיציאן:

אני לא מתייחס לזה. אני סבור שאם הוועדה הזאת צריכה לקבוע את מהות האישפוז והתפתחות האישפוז במדינה אז אני יודע שיושב-ראש וועדה כזאת יכול לקבוע הרבה מאד. אם הוא רוצה הוא מקבל אם הוא רוצה הוא מעכב. ב-99% מהמקרים זה בידי היושב-ראש. לכן אני סבור שהיושב-ראש של הוועדה צריך להיות מאוחד נציגים שיש להם רוב בוועדה.

א. ורדיגר:

אינני יודע את הסיבה לאיחוד שתי הוועדות. לפי דעתי יש צורך להשאיר את המצב כפי שהוא בחוברת הכחולה. ואז כל הספיקות האלה שמעלים כאן בקשר לעדיפות מסויימת וחשדות יכולות להסתלק. אם יש מגמה לשנות חוששים שיש מגמות מוסותרות. לכן אני מציע להשאיר את המצב כפי שהוא בחוברת הכחולה. שתהיינה שתי ועדות נפרדות: האחת - ועדה לתכנון האישפוז. והשניה - ועדה לשירותים רפואיים.

מ. ידיד:

לגבי סעיף 86 אני מסכים לאחד את שתי הוועדות לוועדה אחת. באשר לסעיף 87 הצעתי היא שבועדה הזאת לא לקבוע קריטריון מיוחד אלא לכתוב כך: הוועדה המסדרת תציע למועצה את הרכבה האישי של שאר הוועדות, את היושב ראש שלהם ואת תחומי תפקידיהן. כלומר, בלי לתת שום קריטריון.

י. בארי:

בהערות ובהסתייגויות של קופת-חולים הכללית לגבי סעיף 87 מתבטא הדבר והם אמרו במצח נחושה, עוד מבלי לחשוב על איחוד שתי הוועדות - שועדת האישפוז צריכה להיות מורכבת עפ"י מספר המבוטחים המזדקקים לשרותי אישפוז. ההסתייגות היא מן הסיפא של סעיף 87.

א. וולף: לגבי שאלתו של חה"כ זיידל מדוע בוועדת

השירותים הרפואיים לא חלו אותם

קריטריונים שמציעים היום? - אנחנו ראינו את הוועדה המרכזית בוועדת האשפוז. זו הייתה תפיסה מוטעית לאור המדיניות שהתפתחה בינתיים. בינתיים נעשו כמה עובדות בשטח של שילוב שירותים. בישיבה הקודמת אני הסברתי את העניין ולכן קיבלו את ההסבר. שילוב שירותים מחייב וועדה שיהיה לה תפקיד בין שאר הוועדות. הוועדה לאישפוז ושירותים רפואיים - ולא אכנס לפרטים מה אומר השילוב הזה - הגענו למסקנה שהמציאות בשטח זה בתחום הרפואי מחייב שילוב שני האלמנטים האלה. ולאור זה שילוב שתי הוועדות שמטפלות בנושא. כל עוד הם היו שתי ועדות נפרדות אז לא קבענו קריטריונים לחברי הוועדות לגבי חברות בהם. בוועדת האישפוז קבענו קריטריונים לאור החשיבות המיוחדת של הוועדה. כאשר ממזגים את שתי הוועדות חשוב לקבוע קריטריונים כיצד יהיה הייצוג בוועדה. לכן הוספנו את הקריטריון של מספר המבוטחים אותם מייצגים חברי המועצה. אילו לא היינו מוסיפים את הקריטריון הזה היה הייצוג בוועדה אך ורק למדינה. אנחנו מעוניינים שבועדה הזאת יהיה ייצוג גם לפי מספר המבוטחים וגם לפי מספר המטות.

היו"ר ח. גרוסמן: אני מבינה שיש רגישות ויש חשדנות. כל

מה ששמענו מפי חה"כ בארי זה לגטימי.

אבל בכל זאת לי נדמה שנקודת המוצא שלנו צריכה להיות איך להיטיב את השירותים לפי החוק הזה. אז אם מישהו מפרש שלקופת-חולים הכללית יהיה רוב - וזו נקודת המוצא שלו - אז זה סותר את נקודת המוצא של טיב השירותים. אם נשאר את המצב כפי שזה קיים זה אומר נסיגה מהנסיון שכבר נעשה בעניין שילוב השירותים. כלומר, להנציח את המצב הקודם שיצטרכו לעשות עוד פעם הפרדה במה שכבר עשו בנגב ומה שפרופ' פדה מנסה לעשות בגליל. צריך להחליט מאיזה נקודת ראות יוצאים, אם מתוך נקודת ראות אינטרסנטית, או מתוך נקודת ראות שהחוק יתן שירותים יותר משופרים.

אני חושבת שצריך לעמוד על הדיעה הקודמת

של איחוד הוועדות שכל חברי הוועדה היו שותפים לה. אינני יודעת למה חזרו בהם. עכשיו לגבי השאלה איך לנסח את סעיף 87? - צודק חה"כ דיציאן שהיושב-ראש צריך להיות מתוך הרוב שמייצג את הוועדה.

א. גיבלבר:

אני מתפלא שהח"כ בארי השתמש בביטוי כה חריף כמו מצח נחושה. אני יכול לחשוד

שבהזדמנות זו, חברים שאינם בהסתדרות, רוצים להוריד את ההשפעה של קופת חולים הכללית.

אני בעד איחוד הוועדות מכיון שיש

תכנית של איחוד השירותים הרפואיים והאישפוז. ולכן זה מחייב ייצוג בהתחשב עם מספר המיטות ועם מספר המבוטחים. אם זה עדיין משאיר רוב לקופת-חולים הכללית זו זכותה. לכן זה מאד מוצדק אם נאחד את שתי הוועדות ביחד.

א. וולף:

אני רוצה להוציא אשליות משני הצדדים שזה בלתי אפשרי שלקופת-חולים הכללית

יהיה רוב בוועדה - מבחינת נוסח החוק. יש פה שני מרכיבים: מספר המטות ומספר המבוטחים. גם כאשר שניהם יהיו ביחד, אל תשכחו שיש מיטות אחרות כמו לבית-חולים "הדסה". לכן אין אפשרות לא תיאורטית ולא מעשית שלקופת-חולים הכללית יהיה רוב בוועדה.

א. וולף:
לכן ההצעה של חה"כ דיציאן שהישוב-ראש ייבחר מתוך הרוב של הוועדה לא רלוונטית מכיון שאין גורם אחד בלעדי שיהיה לו רוב בוועדה. אין ספק שלקופת-חולים יהיה משקל אבל רוב לא יהיה לה. לא יתכן רוב לגורם אחד שמופיע במועצה.

למעשה זו תשובה לחה"כ בארי ולחה"כ דיציאן, ובמידה מסויימת גם לחה"כ גיבלבר, שהציג את זה מהקוטב הנגדי של הדברים.

לאור זה אני חושב שהקריטריונים שנקבעו כאן נקבעו כדי לתת השתתפות לגורמים שצריכים לתרום לוועדה הזאת. לכן רק לוועדה הזאת קבענו קריטריונים לייצוג בה. אני חושב שהקריטריונים של הייצוג עונים על הייצוג ההולם בוועדה על צורת התפעול. אין חשש שגוף אחד בלבד יהיה דומיננטי בוועדה כזאת.

י. בארי: מנין נובע הבטחון שלך?

א. וולף: מנוסח החוק. משוט עשינו חשבון של מספר המיטות ומספר המבוטחים והכל ביחד לא נותן, לא למדינה ולא לשום גוף אחר, מעמד של רוב בוועדה.

פ. שיינמן: האם תוכל לתת לנו דוגמא של מספר מבוטחים ומספר מיטות?

היו"ר ח. גרוסמן: יש פה חברי וועדה שרוצים לדעת אין חישבתם את זה?

א. וולף: אין לי את המספרים פה. אני אשלח את זה אליכם.

ש. הבר:
אני רוצה להעיר מספר הערות: - למשרד הבריאות, בענין הזה, יש אינטרס הן כמי שמופקד על תכנון השירותים והן כמי שצריך לתת מתן שירותים באורח ישיר לאוכלוסייה. השירותים כיום במדינה בנויים על יסוד של תחרות במובן השלילי של הדבר. אנחנו רוצים להשתית אותה על ברית בין נותני השירותים וזה יכול להתבצע כאשר יובטח שיחסי הכוחות במסגרת הזאת יהיו הגיוניים ויצלמו מציאות קיימת וליצור זאת על קונצנזוס חדש. כאשר בידי המדינה נשמרת הזכות של פיקוח על תקציב, על קביעת תקנים, ניצול רציונלי של אמצעים וכיו"ב. כאשר יש סיכוי להגיע למבנה הגיוני של הפעלה מתואמת, מסתבר שכולנו לא מספיק בטוחים בשביל להשתחרר מתפיסות הסטוריות. אבל זה לא מחייב שנמשיך את הדברים האלה עד עולם. צריך להשתית אותם על יסוד חדש. המציאות מוכיחה שהשירותים יכולים להיות יותר אפקטיביים לחולה וזאת על יסוד קרית-שמונה. עובדה היא שבמשך 24 שנים לא הגיעו שירותים לאוכלוסייה של קרית-שמונה אם כי היו מצויים בתחום של הישג יד. על יסוד הבסיס הזה הם הגיעו לקרית-שמונה. מחלקה אחת בתל-השומר מספקת את כל השירותים לקרית-אונו. השירות הוא זול יותר ואפקטיבי יותר - וזה טוב ליהודים.

ש. הבר:

רק בתוך בית-חולים אפשר לתת את אותם השירותים. אחרת בשום אופן לא ניתן לתת אותם. לא ניתן להביא רופאים באותה רמה לאזורי הארץ השונים - וכנ"ל באזורים שיש לקופת-חולים בתי-חולים. מזוית ראייה של משרד הבריאות הבעיה איננה של יחסי כוחות בוועדות. מבחינת התפיסה אני רוצה לומר - וזה עמדתה הנחרצת של משרד הבריאות - המערכת הולכת להיות אחדותית אחת. זו המגמה שכולנו רוצים בה ועכשיו הצלחנו.

י. בארי:

אני רוצה לבקש סליחה אם פגעתי במישהו כאשר השתמשתי בביטוי מצח נחושה. אני מוכן לחזור בי. אבל ההערה הזאת התייחסה להסתייגות של קופת-החולים הכללית ואז זה היה מבלי לשלב את שתי הוועדות. הם אמרו: עפ"י מספר המבוטחים המזדקקים לשרותי אשפוז.

מר הבר העיר שלכאורה היתה צריכה להיות קופת-חולים אחת. אילו אני ידעתי והיתה לנו ערובה שבבל מיזוג ושילוב יעמדו בראש כמו פרופ' פדה או פרופ' פריבס אז ההשקפה שלי היתה אחרת. אין לנו בטחון שיהיה כך. יש היום חילוקי דיעות גדולים גם בתוך קופות החולים אם קופת-החולים דהיום באמת מייצגת את המבוטחים או אינטרסים אחרים. עצם העובדה שארגוני רופאים בקופות חולים מבקשים להתייצב בפנינו זה רק מעיד על המצב שישנו. הסיבה שהשביתו פעם את קופת החולים היתה בגלל שרצו למנות מנהל שאיננו רופא. אני שמעתי את המשפט הזה שקופת-חולים הגדולה אינה מייצגת את האינטרסים של המבוטחים. יש חילוקי דיעות ויש טענה כזאת גם כן. לכן אני רוצה למנוע השתלטות של קופת-חולים מסויימת שרוצה להשתלט ומצהירה על כך שהיא רוצה להשתלט. ד"ר דורון גם כן דיבר ברחל בתך הקטנה. כאשר דובר בישיבה הקודמת על שילוב הוועדות אני לא הבעתי התנגדות. אבל אילו הייתי יודע שיביאו הצעה כפי שהביאו היום לא הייתי מסכים לכך.

ה. זיידל:

אני רואה את עצמי כחסיד קופת-חולים לא רק כחסיד ההסתדרות. השאלה היא אם רוצים פדרציה של קופת-חולים או ביטוח בריאות? - אם רוצים פדרציה של קופת-חולים, כל ועדה בהתאם ליחסי הכוחות. יש אחד שאומר מה שטוב למדינה טוב לפועל. והשני אומר מה שטוב לפועל טוב למדינה. ההבדל איננו גדול. יש מי שרואה שביטוח בריאות ממלכתי ע"י המדינה זה טוב לכל האוכלוסיה, כולל ציבור העובדים. ויש אחר שאומר אם יהיה חוק ביטוח בריאות דרך קופת-חולים זה יהיה טוב למדינה - על כך אפשר להתווכח הרבה מאד. מה הבר שיכנע אותי שיש צורך בשילוב אבל אני רוצה להציע הצעה: - לאחר שאנחנו מאשרים את שילוב הוועדות, למחוק את כל החלק השני שאומר: ובלבד שבועדה לתכנון האישפוז יהיה רוב לאותם חברי המועצה שהם נציגים של בעלי רוב מיטות האישפוז במדינה.

היו"ר ח. גרוסמן:

חה"כ ידיד הציץ את ההצעה הזאת.

ל. דיציאן:

אינני רוצה להיכנס לויכוח העקרוני שהולך לאורך כל הדיון וישנן שתי השקפות: מובן מאליו שאלה שהם בדיעה מסויימת משתדלים לשלב את דיעותיהם בתוך סעיפי החוק - על זה אין ויכוח, זה ברור ולגטימי. אבל יש סעיפים שהם בולטים לעין שישנה מגמה של השתלטות. אני מצטער שלא הייתי בארץ כאשר דנו על סעיף 85. כאשר שאלתי חברים מה המגמות בסעיפים 85, 86 ו-87 הם רואים את המגמה וברורה של קופת חולים הכללית להשתלט על שירותי הבריאות לפי החוק, בניגוד להצעת החוק.

ל. דיציאן:

אני קובע זאת לאור סעיף 85 ששם כתוב:
שליושב ראש המועצה יהיו שני סגנים,
שאחד מהם יהיה המנהל הכללי של משרד הבריאות, והוא יהיה ממלא מקומו
הקבוע של יושב ראש המועצה, ואחד שהמועצה תבחר מבין חבריה. היתה התנגדות
לכך והציעו שיהיה רק ממלא מקום אחד והוא יהיה מקופת-חולים - האם זה
לא השתלטות?

אם אני לוקח את הרשימה של הוועדות
לפי סעיף 86 אני רואה שהוועדה לתכנון האישפוז והוועדה לשירותים
רפואיים הן הוועדות העיקריות מבין כל הוועדות. עם כל החשבונות ששמעתי
כאן אני רחוק מלהיות משוכנע שזה לא יביא להשתלטות של גורם אחד על
הוועדה הזאת.

לכן אני רוצה לשקול את הצעתו של
הה"כ ידיד אם היא מתקבלת על הדעת או שצריך להשאיר את העניין כפי שהוא
כתוב כאן. אני בהחלט בעד הפרדה בין שתי הוועדות האלה.

מ. ידיד:

אינני רוצה להיכנס לויכוח הרעיוני
אלא להתרכז בנקודה אחת. יש לפנינו
החוק הזה שהכנסת החליטה ללכת לביטוח בריאות ממלכתי. אחרת יש לנו דעה
משלנו. לכן אני מבקש שחברי הוועדה יסכימו להצעה שלי להוציא את החלק
האחרון של הסעיף. וע"י כך אנחנו מונעים ויכוחים מיותרים, וכך ניתן
גם לאחד את שתי הוועדות.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני אסכם את כל ההצעות: - יש ערעור
על הקונצנזוס בקשר לאיחוד הוועדות.
ישנן שתי הצעות: (1) איחוד ועדות (2) ו(3). (2) ישנה הצעה שניה שלא
לאחד אותן. על כך נצטרך להצביע. מזה יש השלכה איך החבר יצביע בסעיף
87. אם הוועדה ברוב תחליט שמאחדים את שתי הוועדות - וזה לא אומר שחבר
ועדה אינו יכול אחרי זה בסעיף 87 לחזור להצעה שלו מכיון שהוא מתמודד
על הצעתו בסעיף 86 במליאה.

בסעיף 87 ישנה הצעה לכתוב: ובלבד
שבועדת האישפוז והשירותים הרפואיים ייקבע ייצוג בהחשב במספר המטות
ובמספר המבוטחים אותם מייצגים חברי המועצה שייבחרו לוועדה.

ל. דיציאן: את מי מייצגים נציגי הממשלה בוועדה?

א. וולף: את מספר המטות.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני רוצה לשאול את נציגי משרד
הבריאות: יש שירותים שניתנים עכשיו
לכל במסגרת של רפואה מונעת בין אם האיש מבוטח ובין אם איננו מבוטח.

א. וולף:

כלל אזרחי המדינה הם מבוטחים והם
יקבלו את השירותים האלה.

היו"ר ח. גרוסמן:

האזרח יקבל את רוב השירותים שלו מקופת
חולים זו או אחרת, וחלק הוא יקבל
ממשרד הבריאות - איך זה יתחלק? - אני מבקשת להבהיר את השאלה הזאת
ובהתאם לזה לנסח את ההצעה. כי הרעיון של ההצעה הוא ברור והעניין אולי
לא של מבוטחים אלא של כמה שירותים הוא נותן.

נניח שיש רוב של מטות ויש רוב של
מבוטחים - איך זה יתחלק בתוך הרוב?

פ. שיינמן:

היו"ר ח. גרוסמן: אני אבקש מנציגי משרד הבריאות לתת
הבהרות נוספות לגבי השאלה איך זה
יתחשב? - מטה מול מרפאה או מחלקה מול מרפאה וכיו"ב. אנחנו רוצים
שהנסוח יהיה יותר מדויק ומשאיר פחות סימני שאלה כיצד ייעשה החשבון
המשוקלל.

י. בארי: בחוברת הכחולה הנוסח מאד מדויק
ואפשר לעשות את החשבון.

היו"ר ח. גרוסמן: ההצעה השנייה לגבי סעיף 87 היא שאם
סעיף 86 הוא כזה שהסעיף ישאר כפי שהוא.
ההצעה השלישית היא לקבל את ההצעה הקודמת ללא הסיפא של הסעיף. תומכים
בזה חברי הכנסת ידיד וזיידל. ההצעה של ח"כ דיציאן להשאיר את הסעיף
כפי שזה כאשר מדובר רק על רוב מטות האשפוז ולהוסיף לזה, ובלבד שהיושב
ראש יהיה מאותו גוף שמייצג את רוב המטות. ההצעה של ח"כ בארי לגבי
יושב-הראש היא ובלבד שראש הוועדה יהיה המנהל הכללי של משרד הבריאות.

א. גיבלבר: אחרי שמשרד הבריאות יביא לנו את השקלול
אז אני אביא הצעה בקשר ליושב-ראש.

פ. שיינמן: במידה ויוחלט שיהיו שתי ועדות נפרדות
אז סעיף 87 נשאר כפי שהוא.

היו"ר ח. גרוסמן: ההצעה הזאת כבר נרשמה.

סעיף 88:

ל. דיציאן: אני חושב שצריך לקבוע גם כאן את צורת
התכנסותן של ועדות המשנה.

א. וולף: זה ייכנס בתקנות.

ל. דיציאן: בחוק כתוב שרבע מחברי המועצה יכולים
לדרוש ישיבה מיוחדת של המליאה. לא
כתוב שום דבר בחוק אם זה חל גם על הוועדה. אני מציע שזה יהיה כתוב.

א. וולף: אנחנו מדברים פה על כינוס המועצה
ואומרים שעל פי דרישת שר הבריאות או
של רבע מחברי המועצה תיקרא ישיבה שלא מן המניין. אינני מציע שנה יהיה
גם לגבי וועדות, מה גם שזה לא מקובל לכתוב בגוף החוק את סדרי עבודתה.

ל. דיציאן: אם ישנה הוראה מפורשת בקשר להתכנסות
מיוחדת של המועצה כולה מדוע שלא תהיה

הוראה כזאת בקשר לוועדות?

היו"ר ח. גרוסמן: אני חושבת שצריך להפריד בין מעמדה של
המועצה - שזה כמו מליאה - לבין וועדה.

שליש של חברי וועדה יכולים לקרוא
להתכנסות של הוועדה - לפי תקנון הכנסת.

ל. דיציאן:

זה יכול להיות בתקנון אבל לא בחוק יסוד
הכנסת.

א. וולף:

בחוק יסוד הכנסת כתוב איך מתכנסת
המליאה.

ל. דיציאן:

אני מציעה שתשקול זאת ואם זה חשוב לך
תגיש את זה.

היו"ר ח. גרוסמן:

סעיף 89:

יש תיקון קטן בסעיף 89(ב). צריך להיות
כתוב: פסקאות 4, 5 ו-8, אחרת זה חסר

א. וולף:

משמעות.

לעצם העניין - סעיף 89(א) אומר דברים
פשוטים. הוא מכוון לסעיף 86. כלומר, האצלת סמכות של המועצה לוועדות.
אם המועצה האצילה סמכות לוועדה מסוימת אז לא תחליט המועצה אלא אם
הובאה לפנייה ההצעה של אותה הוועדה.

סעיף 89(ב) מדבר על שלושה סעיפי משנה
של סעיף 83 והם: (4) קביעת תקנים לניהולם ותחזוקתם של שירותים רפואיים
לרבות שירותים אמבולטוריים, על כוח האדם שבהם; (5) קביעת תקנים לבניין
בתי-חולים, ריהוטם, ציודם, בדיקם וצוותם; (8) קביעת תעריפי השירותים
למבוטחים ולשאינם מבוטחים. זה מהות עצם שלושת הפסקאות האלה ופה צריך
לקבל אישור של שרי הבריאות, העבודה והאוצר. להוציא עניין זה, כל החלטות
המועצה מחייבות באופן ישיר כל גורם שפעיל במסגרת החוק. לאמור: קופות-
חולים, בתי-חולים או רופאים.

ל. דיציאן: בסעיף 89(א) נאמר שכאשר המועצה מאצילה

סמכות לוועדה בעניינים שבחוקם תפקידיה
לא תחליט המועצה אלא אם הובאה לפנייה ההצעה של אותה הוועדה. אני רוצה
לקחת מקרה היפותטי. נניח שיש ועדה לתעריפים והוועדה משום מה לא פועלת
ולא קובעת תעריפים. לפי הנסוח הזה אין למועצה אפשרות של פקוח או לתקן.
האפשרות היחידה היא לבטל את הסמכות שניתנה לוועדת המשנה. או נניח שהוועדה
לתעריפים מביאה הצעה מתוקנת לתעריפים והמועצה בדיעה אחרת. היא איננה
יכולה לשנות זאת כי ההצעה של ועדת התעריפים לא הובאה בפניה. לגבי העניין
הזה יש לי הרהורים ולא ברור לי העניין.

י. בארי: בשים לב לסעיף 89(א) אני מציע שבסעיף

88(א) להוסיף על סדרי העבודה שלה ושל

ועדותיה גם את סמכויות הוועדות.

א. וולף: קבענו את זה בסעיף 87. הוועדה המסדרת

תציע למועצה את הרכבה האישי של שאר

הוועדות, את היושב ראש שלהן ואת תחומי תפקידיהן.

י. בארי: כמו שזה מופיע בתקנון הכנסת אני מציע

שגם בתקנון המועצה תקבענה סמכויות של

הוועדות.

י. בארי:

ההרהור שלי לגבי סעיף 89(א) והמשמעות של הסעיף כפי שהוא מנוסח הם כך: שאם יש חילוקי דיעות בוועדה ויש מיעוט ורוב בוועדה אז לאחר הצבעה בוועדה למעשה המיעוט חסר אונים. אם הוועדה כוועדה לא תביא את ההצעה בפני המועצה אז המועצה לא תדון בזה. נניח שיש 60 מול 40 ויש חילוקי דיעות וה-40% מבקש להביא את זה בפני המועצה. אם הרוב מתנגד לכך אז הדבר לא יובא בפני המועצה.

היו"ר ח. גרוסמן:

הסעיף הזה בא כדי שהמועצה לא תעקוף את הוועדות.

י. בארי:

פה מפקיעים סמכות מידי המועצה שלא ניתן להחזיר אותה. לפי תקנון הכנסת הוועדה מגבשת המלצות ורשאי חבר וועדה לבקש שמליאת הכנסת תדון בכך. אני חושב שאין מקום להפקיע באופן מוחלט כל כך את סמכות המועצה ולהשאיר את זה בידי רוב של וועדה.

לגבי סעיף 89(ג) יפה הדקלרציה שהחלטת

המועצה תחייב כל קופת-חולים, בית-חולים, מוסד רפואי וגוף או רופא הפועלים במסגרת חוק זה. מי אמור ומי יפקח על הביצוע ולאכופ את החובה על אותם המוסדות?

מ. ידיד:

אם תתקבל ההצעה של חה"כ בארי להוסיף בסעיף 88 גם את סמכויותיהן של הוועדות אז לא צריך בסעיף 89 להוסיף דברים מיותרים. אולי הייתי מציע להוסיף בסעיף 87 את תפקידיה של המועצה, ואז זה היה עונה לגבי סעיף 86 ו-87.

לגבי סעיף 89(ב) שאומר: באישור שרי

הבריאות, העבודה והאוצר, אני מציע באישור שר הבריאות בלבד.

פ. שיינמן:

השאלה היא האם החלטות הוועדות מחייבות אישור המועצה או לא? - אני לא רואה

שזה מופיע פה.

א. וולף:

זה כתוב בסעיף 86(ג).

פ. שיינמן:

בסעיף 86(ג) מדובר על האצלת סמכויות של המועצה לוועדות. פרושו של דבר שמאותם תפקידים שיש למועצה היא רשאית להעביר זאת לוועדה ולהאציל מסמכויותיה לאותה וועדה. הוועדה אז היא המחליטה ולא המועצה. אבל אני מדבר לגבי תפקידים שהמועצה לא מאצילה אותם לוועדה אלא זה נובע מעצם תפקיד הוועדה עצמה. אז על התפקידים האלה הוועדה יכולה לשבת ולסכם. שאלתי היא האם הוועדה היא בעלת סמכות לבצע או שזה מוכרח לבוא למועצה?

מ. ידיד:

בסעיף 88 שמדבר על תקנון המועצה וסדרי העבודה שם זה יהיה מפורט.

פ. שיינמן:

רוב תפקידי המועצה הם משובצים בתוך הוועדות. למעשה לא יהיה למועצה מה לעשות אם הוועדה לא תביא את ההחלטות בפני המועצה, כי הכל משובץ בוועדות. צריך שיהיה רשום במפורש שאחרי שהוועדה גמרה לדון בנושא והחליטה החלטות היא חייבת להביא את זה בפני המועצה, אלא אם כן המועצה מאצילה ישירות לוועדות מסמכויותיה ואז דינן כדין המועצה.

ה. זיידל:
 בסעיף 89(א) נאמר שכל הדיונים במועצה יהיו דרך הוועדות. מה שחסר לי כאן שהמועצה אינה רשאית ביוזמתה היא לדון באחד הנושאים שגם הוועדות דנות בזה, או יותר נכון זה בתחום הוועדות. אני לא מכיר מוסד כלשהו שהמועצה איננה רשאית מיוזמתה לקיים דיון והיא מוכרחה להעביר זאת לוועדה. זה חידוש שלא קיים באופן דמוקרטי.

שנית - בקשר לדברים שנאמרו כאן יש בעיה של זכות ערעור. אם יש בוועדה מיעוט ורוב והמיעוט מעוניין להביא את זה בפני המועצה, אין כאן אפשרות שהמיעוט רשאי לערער בפני המועצה על החלטות הוועדה. לפי דעתי, צריך להוסיף את זה.

דבר אחרון - לגבי סעיף 89(ב) לפי דעתי אישור של שלושה שרים זה יותר מדי. אפשר להסתפק בשר הבריאות ובשר העבודה.

היו"ר ח. גרוסמן:
 מדובר פה על תקציבים. אנחנו איננו מעוניינים להפקיע את סמכויות הוועדות. אנחנו רוצים שהוועדות תהיינה בעלות משמעות מצד אחד, ומצד שני מפחדים שמפקיעים את הסמכויות של המועצה. אנחנו עומדים כאן בפני שני גופים: גוף רחב, ובתוך הגוף הזה יש גופים נוספים ספציפיים ואנחנו רוצים שהם לא יתנגשו ורוצים לא להפקיע סמכויות לא מזה ולא מזה. אבל גם הגופים הקטנים וגם המועצה דנים באותם הנושאים ומוכרחים שיהיה כושר תימרון בין הוועדות לבין המועצה. אני לא מצאתי פה שום רמז שהמועצה לא יכולה לדון. לפי דעתי, היא יכולה בהחלט לדון.

י. בארי:
 בעניינים שהם בתחום תפקידיה של וועדה - זה היא איננה יכולה לדון.

היו"ר ח. גרוסמן:
 נניח שהמועצה יוזמת נושא שהוא בתחום טיפולה של הוועדה אז היא צריכה להעביר את זה לחוות דעתה של הוועדה לפני שהיא מחליטה.

י. בארי:
 אם נעשה הקבלות למליאת הכנסת הרי שהמליאה יכולה להחליט. אם היא רוצה היא מעבירה לוועדה וחבר-כנסת שיש לו הערות או הסתייגויות יכול לבקש את כינוס המליאה כדי לדון בזה. כל זה פה לא קיים.

היו"ר ח. גרוסמן:
 אם הוועדות האלה יהיו כוועדות הכנסת זה לא יהיה טוב.

י. בארי:
 זה לא יהיה טוב לא משום שיש ערעור בפני מליאת הכנסת אלא משום שהמסקנות של הוועדות אינן מחייבות.

היו"ר ח. גרוסמן:
 רבע מחברי המועצה יכולים לבקש דיון שלא מן המניין.

י. בארי:
 דיון - כן. החלטה - לא. ועדות הכנסת הן חסרות שיניים מכיון שהן לא מחייבות את הממשל. כאן אני רוצה שהן תחייבנה. מה שאני מבקש שאם יש למישהו

י. בארי:

הסתייגות או הערות לגבי מסקנות הוועדה שיוכל להזעיק את המליאה שהיא תחליט בענין שהוא בתחום של הוועדה.

היו"ר ח. גרוסמן: פה אתה רוצה להפקיע סמכויות מהוועדה. כי אם המועצה יכולה להחליט בכל נושא

או בשביל מה צריך את הוועדות?

י. בארי: כי אנחנו יודעים שהמועצה לא מתכנסת בדחיפות כזאת.

א. וולף: קודם כל יש להבחין בין שני דברים: בין האצלת סמכויות של המועצה ואז ישנו סעיף 86(ג) שמדבר על דברים ברורים, שהחלטה של הוועדה היא כהחלטה של המועצה. לאחר מכן יש ענין של חלוקת תפקידים בין הוועדות וזה מתפקידה של הוועדה המסדרת.

יש הבדל גדול בין מליאת הכנסת לבין המועצה. הכנסת יושבת שלושה ימים בשבוע. המועצה לא תוכל לשבת ברציפות כזאת. אם נוציא מידי הוועדות את הסמכויות נסרבול את עבודת הוועדות ונפגע בעצם העבודה. הכוונה היא לעשות עבודה שוטפת וזה ניתן רק באמצעות ועדות בתחומים שלהן.

סעיף 89(א) אומר שבענינים שבתחום חקיקדיה של ועדה לא תחליט המועצה אלא אם הובאה בפניה הצעה של אותה ועדה. כלומר, דיון ניתן לקיים אבל אי אפשר להחליט החלטה בלי שתובא ההצעה של הוועדה לפני המועצה.

ל. דיציאן: נניח שהוועדה דנה בענין של הרחבת מספר המיטות. יש דיעה שאומרת 1,000 מיטות ודיעה שניה שאומרת 2,000 מיטות. החלטת הוועדה היא 2,000 מיטות. המועצה, למרות שהיא בדיעה שצריך רק 1,000 מיטות, היא איננה רשאית להחליט.

א. וולף: היא איננה רשאית להחליט בלי שיש לפני ההצעה של הוועדה. ברגע שהובאה ההצעה בפניה, ההחלטה של הוועדה לא מחייבת אותה. אם יש האצלת סמכויות לא צריך להביא את זה להחלטת המועצה.

י. בארי: מי הוא זה שמביא את ההצעה בפני המועצה?

א. וולף: היושב-ראש של אותה ועדה.

י. בארי: כלומר, אם הוועדה תחליט שלא להביא את זה בפני המועצה, בכך נסגר הענין.

ה. זיידל:
נניח שחבר וועדה מציע הקמת בית-חולים.
הרוב מחליט שלא והוא איננו מביא זאת
בפני המועצה. מה שחסר פה זה אפשרות של ערעור.

א. וולף:
ההצעה של הוועדה יכולה להיות הצעה
שלא להחליט ואז מעבירים זאת למועצה
לשם החלטה. נניח שהמיעוט דיבר על 1,000 מטות וחבר המיעוט הוא חבר
המועצה והוא משתתף בדיון. כך שאין פה צורך לערעור.

י. בארי:
המועצה אינה מוסמכת להחליט.

א. וולף:
ישנן שתי אפשרויות: (1) שהוועדה מביאה
הצעה בפני המועצה ואז המיעוט מתבטא
והמועצה מחליטה כפי שהיא מחליטה. (2) שהוועדה החליטה לא להציע מאומה
בנדון ואז בסדר היום של המועצה קם חבר ועדה שהוא גם חבר במועצה ומעלה
את הנושא לדיון. ואז המועצה מחליטה שעל הוועדה להגיש בפניה הצעה
נוספת.

ה. זיידל:
נניח שיש רוב ויש מיעוט בוועדה.
המועצה איננה יכולה להחליט עם יש מיעוט.

א. וולף:
המועצה שומעת את דיעותיהם והיא יכולה
להחליט.

ת. פנחסוביץ:
היא איננה יכולה להחליט בעניינים שהם
בתחום תפקידיה של הוועדה. היא גם
איננה יכולה לחייב את הוועדה להגיש הצעה בפניה. אם הרוב יחליט לא
להגיש הצעה אז לא תהיה הצעה.

אני מציעה שנשקול את הסעיף הזה.

א. וולף:
אם יש הצעה של הוועדה דעת המיעוט תמיד
תישמע.

י. בארי:
השאלה היא אם המועצה תהיה מוסמכת
להפוך החלטה של הוועדה - אני רואה
שיש פה ספיקות. אילו הייתם מוסיפים את המלים: אלא אם הביא חבר מועצה
או חבר וועדה, יתכן שלא היה מקום לויכוח.

אני סבור שהאבחנות האלה של סמכויות
ותחום תפקידים זה עשוי לעורר קשיים אם בית המשפט יצטרך לפרש מה זה
תפקיד ומה זה סמכות.

מ. גז:
רציתי לדעת אם יש זכות לחבר ועדה
אחרת לערער על החלטה שנתקבלה - כחבר
מועצה?

היו"ר ח. גרוסמן:
נדמה לי שהדיון מתמקד בשתי נקודות:
האחת - יש חושבים שיש אי-בהירות האם
המועצה יכולה להחליט החלטה אחרת ממה שהוגש לה? - לפי דעתי - כן. תבדקו
את זה בבקשה.

השניה - כאשר מתקבלת החלטה בוועדה לא
לדון בנושא, האם חבר וועדה יכול ליזום את הנושא בפני המועצה, למרות
שהחלט בוועדה לא לדון בזה? - השאלה אם הוועדה חייבת לדון בזה בגלל
שהמועצה חייבה אותה לדון בזה?

י. בארי:
ישנה שאלה נוספת לגבי סעיף קטן (ג)
מי אמור לאכוף את החלטות המועצה על

המוסדות הללו?

פ. שיינמן:
אני מציע שיהיה כתוב: החלטות הוועדות
חייבות אישור המועצה.

ח. פנחסוביץ:
זה משתק את כל פעולות הוועדות.

היו"ר ח. גרוסמן:
בכל מקום היכן שכתוב שזה סמכות ותפקיד
יפורטו התפקידים ויהיו גם הסמכויות.

הישיבה ננעלה בשעה 14.00